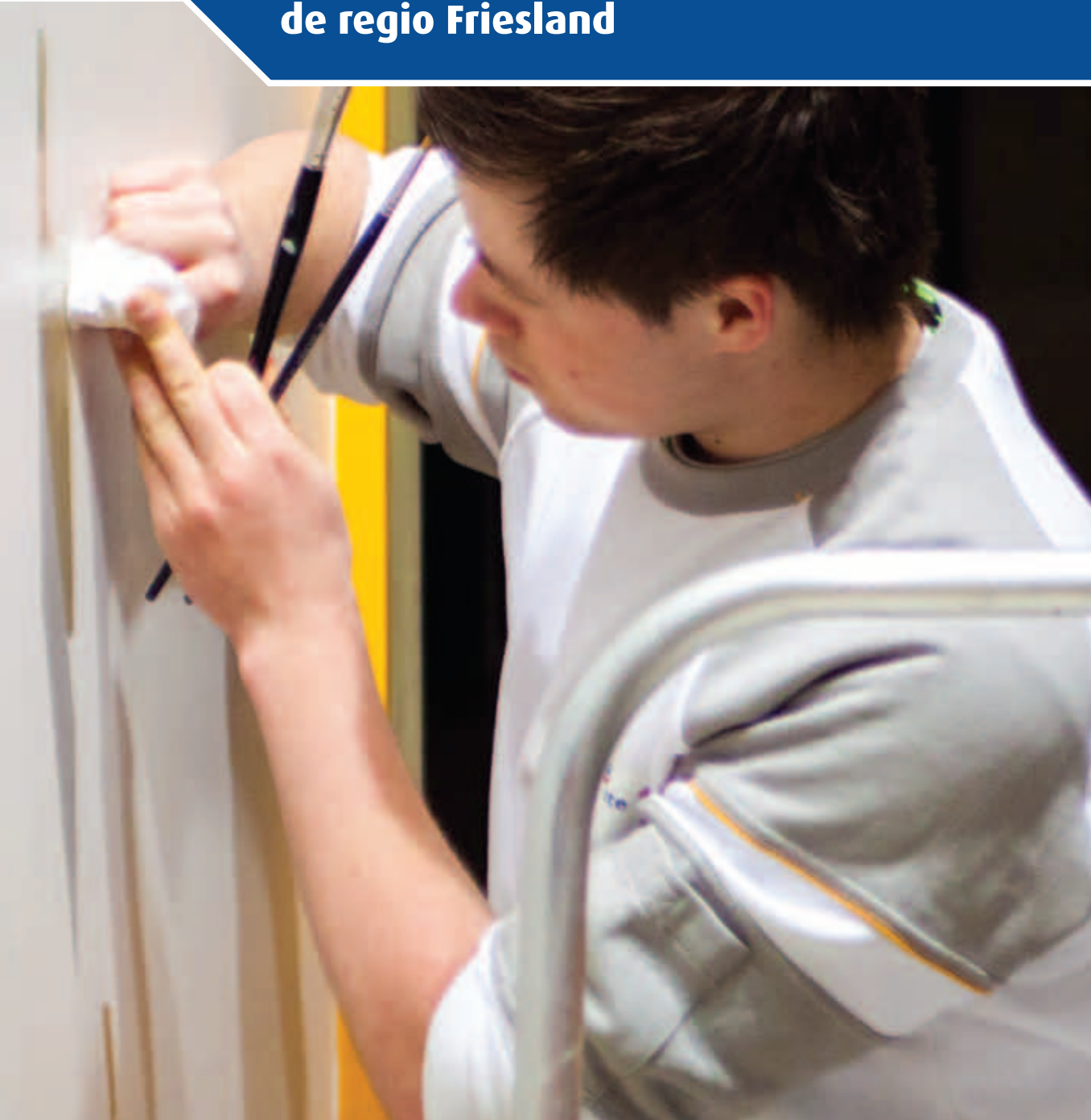

mei 2015

Basiscijfers Jeugd

informatie over de arbeidsmarkt,
het onderwijs en leerplaatsen in
de regio Friesland

Een gezamenlijke uitgave van:

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Leeswijzer

In 2014 onderzochten UWV en SBB de informatiebehoefte van gebruikers van de Basiscijfers Jeugd. Dit leidde in juni 2014 tot aanpassingen van de inhoud van de Basiscijfers Jeugd. Daarnaast bleek behoefte aan publicatie op andere momenten in het schooljaar. Daarom verschijnen de Basiscijfers Jeugd voortaan twee keer per jaar, in mei en november. Hiermee verwachten UWV en SBB beter tegemoet te komen aan de informatiebehoefte van de lezers. Het thema-artikel van deze uitgave gaat over de samenwerking tussen SBB en UWV (p. 3).

Daarna geven we een overzicht van kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door een selectie van beroepen met een gunstig arbeidsmarktperspectief weer te geven (p. 4). Tevens is per bedrijfssector de uitstroom van jongeren uit WW-uitkeringen naar werk opgenomen (p. 4). Vervolgens schetsen we een beeld van de vraag op de arbeidsmarkt aan de hand van het aantal ontstane vacatures (p. 5-6), van de vraag naar leerplaatsen met behulp van de gemelde tekorten (p. 7) en de ontwikkeling van het aantal leerbedrijven (p. 8-9).

De kenniscentra geven een korte toelichting op de ontwikkelingen op de arbeids- en stagemarkt per beroepsgroep (p. 10-11). Vervolgens tonen we per beroepsgroep de mobiliteit van studenten (p. 12).

Tot slot gaan we in op het aanbod van niet-werkende werkzoekenden. Hierbij wordt gekeken naar jongeren die staan ingeschreven als werkzoekend en jongeren die op dit moment een WW-uitkering ontvangen (p. 13-15).

De Basiscijfers Jeugd verschijnt twee maal per jaar. Meer informatie is te vinden op www.kansopwerk.nl en www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.

Met de Basiscijfers Jeugd geven UWV en SBB een beeld van de actuele kansen en mogelijkheden voor jongeren op de arbeidsmarkt en stagemarkt.

De gegevens in de Basiscijfers Jeugd kunnen het startpunt vormen voor gerichte actie en sectorale verdiepingen in de regio. Zo kunnen de basiscijfers een bijdrage leveren aan de invulling van de regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid. UWV en SBB ondersteunen u graag. U vindt alle contactgegevens in het colofon op de achterzijde.

Arbeidsmarkt en stagemarkt

Studenten die nu een diploma halen en op zoek gaan naar werk, hebben in deze regio een gunstig baanperspectief wanneer zij aan de slag willen als onder andere verspaner, contactcenter medewerker of servicemonteur.

In de afgelopen periode zijn relatief veel WW-uitkeringen van jongeren afkomstig uit de bedrijfssectoren Bouwnijverheid en Landbouw, bosbouw en visserij beëindigd omdat zij werk hebben gevonden. In deze regio zijn in het afgelopen jaar in de bedrijfssector Detailhandel de meeste vacatures ontstaan. In de periode van september 2014 tot en met februari 2015 waren er in de regio Friesland 4.990 mbo-vacatures. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar ervoor, september 2013 tot en met februari 2014, is dit aantal gestegen met 20%. Het grootste aantal vacatures op mbo-niveau is er in de beroepsgroep detailhandel food en non food, daarna volgt de beroepsgroep economisch administratief. Vergelijken we de verdeling van het aantal vacatures in de regio Friesland met het landelijke beeld, dan blijkt dat er in deze regio relatief veel vacatures zijn in de beroepsgroep schoonmaak en glazenwassen en weinig in de beroepsgroep economisch administratief. Gediplomeerden zijn op zoek naar een baan, studenten hebben behoefte aan een geschikte leerplaats. Knelpunten op de stagemarkt (bol) en leerbanenmarkt (bbl) zijn in deze regio aanwezig in de beroepsgroepen groene ruimte, plantenteelt en ICT.

Door naar een vervolgopleiding

Van de studenten die in schooljaar 2013/2014 een diploma hebben behaald, stroomde 43 procent na diplomering door naar een vervolgopleiding binnen het mbo of naar het hbo. Dit percentage is gelijk aan vorig jaar, toen 43 procent voor een vervolgopleiding koos. In schooljaar 2011/2012 was dit nog 39 procent. Steeds meer studenten kiezen ervoor door te studeren in plaats van de arbeidsmarkt te betreden.

Jongeren op zoek naar werk

Eind maart 2015 staan in de regio Friesland 4.122 jongeren tot 27 jaar bij UWV als werkzoekend ingeschreven. Van deze jongeren heeft 40% geen startkwalificatie. Landelijk is dit aandeel hoger (47%). De groep middelbaar opgeleiden (minimaal mbo-niveau 2, havo of vwo) heeft in deze regio een aandeel van 52%. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde (43%). De groep hoogopgeleiden (hbo of wo) heeft in de regio een aandeel van 8%. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde (10%). Eind maart 2015 waren er 1.372 lopende WW-uitkeringen aan jongeren in de regio. Een jaar eerder waren dat er 1.526. Dit is een daling van 10% en daarmee minder gunstig dan de landelijke ontwikkeling (-13%). De gemeente Leeuwarden heeft de meeste lopende WW-uitkeringen. In de periode oktober 2014 t/m maart 2015 zijn er in totaal 2.757 nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren verstrekt. Dit is een afname van 209 (-7%) ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De grootste daling is te zien onder jongeren die werkzaam waren in de bouwnijverheid (-35%). Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren die werkzaam waren in de industrie, nutsbedrijven en delfstoffen is het meest gestegen (+10%). In dezelfde periode werden 1.078 WW-uitkeringen aan jongeren beëindigd vanwege werkhervatting. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder is dit een daling van 8%.

Het belang van inzicht

Praktische informatie voor studenten, scholen, bedrijven, gemeenten, enzo-voorts – daarvoor staan de Basiscijfers Jeugd die UWV en SBB sinds de start van de recessie in 2009 samen presenteren. Met het einde van de crisis in zicht, kun je je afvragen of ze daarmee moeten doorgaan. Maar het antwoord is duidelijk: het belang van inzicht in de arbeidsmarkt neemt alleen maar toe.

‘Terwijl we in gesprek zijn met beroeps- onderwijs en bedrijfsleven over doelmatigheidsvragen, zien we dat ook studenten en ouders steeds meer stilstaan bij de vraag of je met een bepaald beroep je brood kunt verdienen’, zegt André Timmermans, algemeen directeur SBB. ‘Er is duidelijk een brede behoefte aan kennis en concrete cijfers – of het nu gaat om een beleidsma-ker op school of een werkloze jongere van 25 die zich wil laten omscholen.’

Validiteit versterken

‘De Basiscijfers Jeugd zijn geen weten- schappelijk rapport, maar bieden praktische informatie’, meent Rob Witjes, manager Arbeidsmarktinformatie UWV. ‘Dat is het sterke punt van dit product. Door informa- tie te bundelen en de gemeenschappelijke boodschap te bepalen, laten we zien hoe Nederland en de 35 arbeidsmarktregio’s ervoor staan. Dat gemeenten en roc’s eruit citeren is een extra bevestiging van de toegevoegde waarde.’

Timmermans: ‘Het is vanzelfsprekend dat we dit samen doen. Niemand heeft er baat bij als SBB zegt dat het beroep van ban- ketbakker in de Achterhoek perspectiefvol is en UWV denkt van niet. Door verschillen van mening met elkaar te bespreken ver- sterken we de validiteit van de informatie.’

‘De Basiscijfers Jeugd zijn geen wetenschappelijk rapport, maar bieden praktische informatie’

Met de start van het vernieuwde SBB per 1 augustus 2015 gaat de samenwerking

Rob Witjes (links) en André Timmermans in gesprek.

nog een stap verder. ‘We zetten onze opleidingsadviseurs sectoraal in’, legt Timmermans uit. ‘Bovendien gaan ze in regioteams werken, in de bekende 35 arbeidsmarktregio’s. Bij adviesgesprekken met scholen en leerbedrijven komt de arbeidsmarktinformatie die we van UWV krijgen dus heel goed van pas.’

Andersom geldt hetzelfde. Witjes: ‘UWV heeft behoefte aan informatie vanuit het onderwijsveld en daar kan SBB ons weer mee helpen. Samen intensiveren we de gemeenschappelijke kennis om nog meer inzicht te krijgen in kansrijke beroepen.’

Anticiperen

Wat kansrijke beroepen zijn, is weleens lastig te bepalen. Enerzijds zijn er steeds meer raakvlakken: een wijkverpleegkundige moet ook wat weten over domotica en als automonteur moet je steeds meer verstand hebben van elektronica. Anderzijds gaan door automatisering en robotisering ‘mid- denbanen’ verloren.

Timmermans: ‘Jongeren moeten zich flexibel opstellen door bij te blijven en te anticiperen op nieuwe technologieën.’

Keuzedelen bieden al de kans om je op- leiding af te stemmen op de behoefte van het regionale bedrijfsleven.’

‘Jongeren moeten zich flexibel opstel- len door bij te blijven en te anticiperen op nieuwe technologieën’

Witjes vertrouwt op een gezonde toe- komst: ‘Jongeren van nu zijn zich heel bewust van de noodzaak om een leven lang te leren. Ze passen zich continu aan en zoeken nieuwe mogelijkheden. Zo langzamerhand zit dat bij ze ingebakken. Daarnaast zijn veel mbo-studies een prima springplank om een opleiding op een hoger niveau aan te pakken.’

Kansen op de arbeidsmarkt

Kansrijke beroepen op mbo-niveau (bron: kenniscentra)

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van mbo-beroepen die een goede kans bieden op een baan voor

gediplomeerde schoolverlaters, die nu een baan zoeken in het landsdeel waartoe deze regio behoort. Het is een selectie van

beroepen. Meer kansrijke beroepen vindt u op barometer.s-bb.nl.

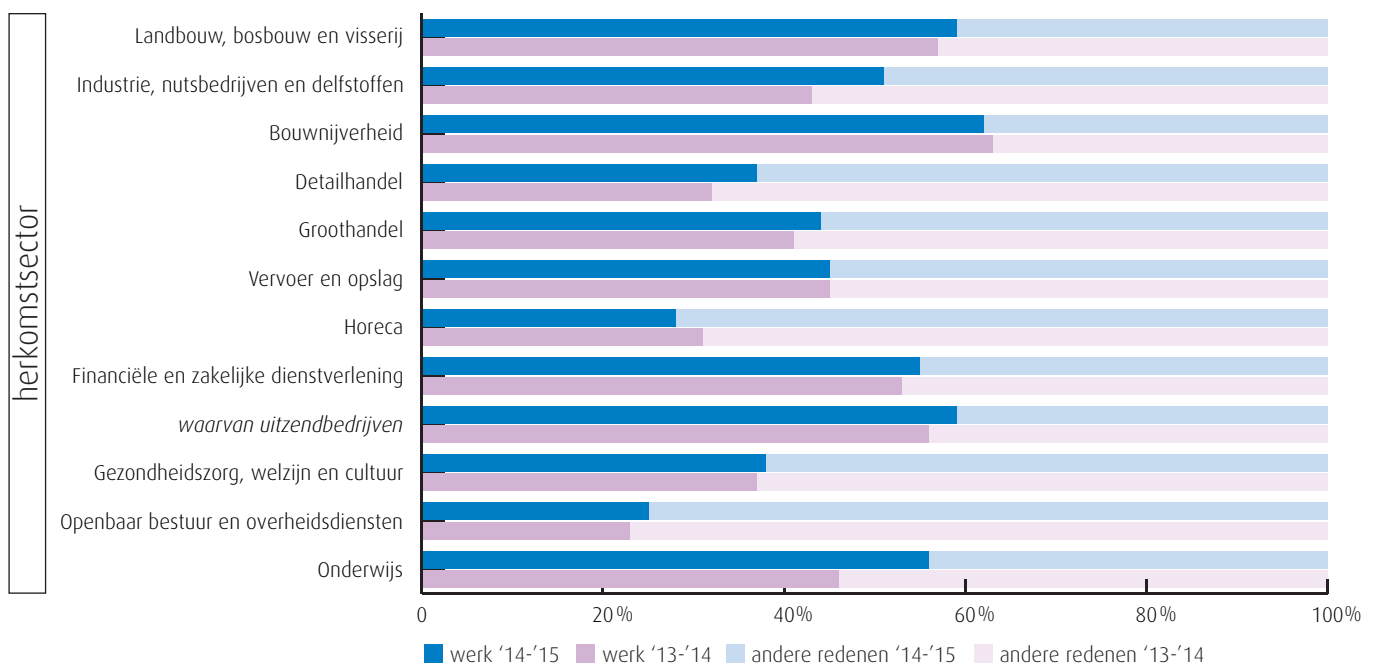
Beroepsgroep	Beroep	Niv.	Beroepsgroep	Beroep	Niv.
Bakkerij	Ondernemer bakkerij	4	Hout en meubel	Werkvoorbereider timmerindustrie	4
Carrosserie	Autoschadetechnicus	3	Plantenteelt	(Vakbekwaam) medewerker teelt	2,3
Carrosserie	Carrosseriebouwer	2	Techniek	Elektrotechnische industriële producten en systemen	2,3,4
Creatieve en Ambachtelijke techniek	Uurwerktechnicus	4	Techniek	Installeren	2,3
Economisch administratief	(Junior) accountmanager	4	Techniek	Servicemonteur	3,4
Economisch administratief	Commercieel medewerker	3	Techniek	Verspaner	3,4
Economisch administratief	Contactcenter medewerker	3	Verssectoren	Ondernemer vers	4
Facilitaire dienstverlening	Facilitair leidinggevende	4	Verssectoren	Productiemedewerker versindustrie	2
Gezondheidstechniek	Opticien	4	Voedingsindustrie	Allround voedingsoperator Aequor	3
Handel	Aankomend verkoopmedewerker	1	Voedingsindustrie	Voedingsmanagement	4
Handel	Verkoper	2			
Hout en meubel	Werkvoorbereider meubelindustrie/ (scheeps)interieurbouw	4			

Van WW naar werk in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 (bron: UWV)

Deze grafiek laat zien van welk deel van de jongeren (<27 jaar) de WW-uitkering is beëindigd vanwege werk vergeleken met het aandeel 'andere redenen'. Deze andere

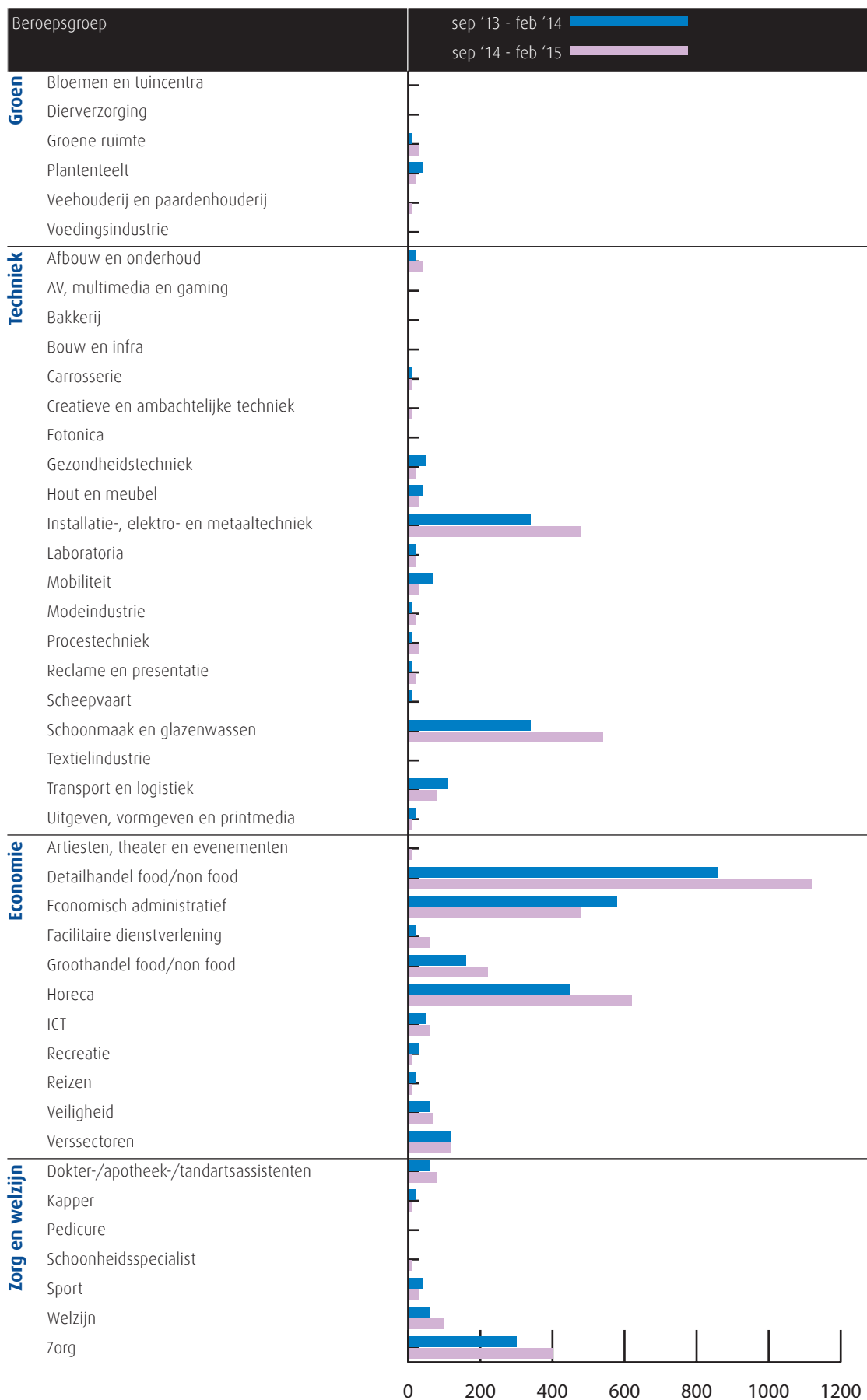
redenen kunnen o.a. zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering of ziekte. Per bedrijfssector is het aandeel jongeren weergegeven dat vanuit die sec-

tor in de WW is terechtgekomen en de WW nu verlaten heeft. Zij kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Vacatures mbo-niveau sep '14 t/m feb '15

Deze figuur toont het aantal ontstane vacatures op mbo-niveau in deze regio. De kenniscentra hebben de vacatures gekoppeld aan de mbo-beroepsgroepen en onderliggende kwalificaties. Door weging en ophoging is het mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van het werkelijke aantal vacatures waarvoor extern wordt geworven. (bron: Jobfeed, bewerking Panteia en SBB, 2015)

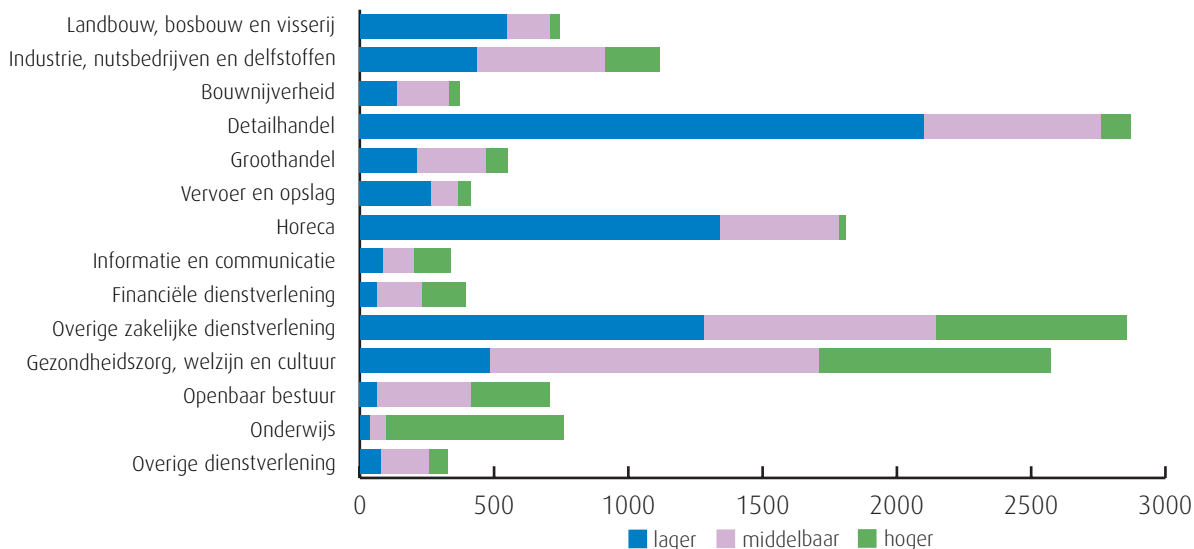
Ontstane vacatures en gerealiseerde plaatsingen

Aantal vacatures naar gevraagd beroepsniveau (bron: UWV)

Deze grafiek geeft de totale vacaturemarkt weer in de regio. De staven tonen het aantal ontstane vacatures per bedrijfssector

van januari tot en met december 2014, verdeeld naar gevraagd niveau. In sommige sectoren zijn vooral vacatures voor

middelbaar opgeleiden ontstaan, in andere sectoren worden vooral hoger of lager opgeleiden gezocht.

Gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl) en stageplaats (bol) per sector in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl)		2013	2014	2015
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	17	20	18
	Techniek	142	125	98
	Economie	160	136	111
	Zorg en welzijn	58	21	19
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	6	8	7
	Techniek	116	98	109
	Economie	132	111	123
	Zorg en welzijn	92	51	41

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een stageplaats (bol)		2013	2014	2015
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	615	681	724
	Techniek	1839	1854	1730
	Economie	1861	1862	1807
	Zorg en welzijn	2461	2768	2390
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	141	143	145
	Techniek	283	304	330
	Economie	449	515	583
	Zorg en welzijn	595	653	650

In de tabel is het aantal jongeren (<27 jaar) weergegeven dat in de periode van oktober tot en met maart is gestart met een leerbaan of stageplaats. Hierbij is onderscheid gemaakt naar jongeren met en zonder startkwalificatie. Per leerweg en sector is het aantal gestarte stages en leerbanen in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 opgenomen.

Kansen op de stagemarkt

Kansen op en tekorten aan stageplaatsen en leerbanen in regio Friesland in april 2015 (bron: SBB/kenniscentra)

Beroepsgroep	Kansen		Tekorten aangegeven door opleidingen			
	gemeten door kenniscentra	bbl 1 + 2	bbl 3 + 4	bol 1 + 2	bol 3 + 4	
Groen	Bloemen en tuincentra	Blue	Red	Red	Red	
	Diervverzorging	Yellow	Blue	Purple	Red	
	Groene ruimte	Blue	Red	Red	Red	
	Plantenteelt	Blue	Red	Red	Red	
	Veehouderij en paardenhouderij	Blue	Blue	Blue	Yellow	
	Voedingsindustrie	Dark Blue	Blue	Blue	Yellow	Blue
Techniek	Afbouw en onderhoud	Yellow	Blue	Red	Blue	Blue
	AV, multimedia en gaming	Yellow	Purple	Purple	Yellow	Yellow
	Bakkerij	Orange	Red	Orange	Cyan	Yellow
	Bouw en infra	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
	Carrosserie	Yellow	Blue	Blue	Blue	Blue
	Creatieve en ambachtelijke techniek	Blue	Purple	Blue	Blue	Blue
	Fotonica	Yellow	Purple	Purple	Blue	Blue
	Gezondheidstechniek	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Hout en meubel	Blue	Red	Red	Orange	Blue
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Laboratoria	Orange	Blue	Cyan	Blue	Blue
	Mobiliteit	Yellow	Blue	Blue	Blue	Blue
	Modeindustrie	Red	Purple	Purple	Blue	Blue
	Procestechniek	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Reclame en presentatie	Yellow	Blue	Blue	Blue	Blue
	Scheepvaart	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Schoonmaak en glazenwassen	Blue	Blue	Blue	Purple	Purple
	Textielindustrie	Blue	Purple	Purple	Purple	Purple
	Transport en logistiek	Red	Yellow	Blue	Blue	Blue
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	Blue	Purple	Purple	Blue	Blue
Economie	Artiesten, theater en evenementen	Yellow	Purple	Purple	Yellow	Yellow
	Detailhandel food/non food	Cyan	Blue	Blue	Blue	Blue
	Economisch administratief	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow
	Facilitaire dienstverlening	Dark Blue	Purple	Purple	Blue	Blue
	Groothandel food/non food	Cyan	Blue	Blue	Blue	Blue
	Horeca	Green	Cyan	Blue	Blue	Blue
	ICT	Blue	Red	Orange	Red	Orange
	Recreatie	Yellow	Purple	Blue	Blue	Blue
	Reizen	Yellow	Purple	Purple	Purple	Yellow
	Veiligheid	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
	Verssectoren	Green	Blue	Blue	Purple	Blue
	Zorg en welzijn	Dokter-/apotheker-/tandartsassistenten	Blue	Blue	Blue	Blue
Kapper		Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
Pedicure		Green	Purple	Purple	Purple	Blue
Schoonheidsspecialist		Red	Purple	Purple	Purple	Orange
Sport		Blue	Blue	Blue	Blue	Cyan
Welzijn		Cyan	Blue	Blue	Purple	Orange
Zorg		Red	Blue	Blue	Orange	Red

Deze tabel is een momentopname en geeft vanuit twee invalshoeken de situatie op de stagemarkt weer. Enerzijds de kansen op een leerplaats (bol en bbl) en anderzijds de tekorten aan leerplaatsen.

In de kolom Kansen staat met kleuren roze tot en met groen de kans op een leerplaats in regio Friesland aangegeven, volgens de kenniscentra. Naast tekorten worden hier ook overschotten gemeld.

In de rechter vier kolommen zijn eventuele tekorten aan leerplaatsen weergegeven in deze regio door de opleidingen. De kolommen zijn in vieren verdeeld: de leerbaansituatie voor bbl-ers op niveau 1-2 en niveau 3-4 en de stageplaatssituatie voor bol-ers op niveau 1-2 en 3-4.

Legenda

- er zijn meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, bij sommige opleidingen is er evenwicht
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen
- de vraag naar en het aanbod aan stageplaatsen en leerbanen zijn in evenwicht
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er een tekort
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen
- over het algemeen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er evenwicht
- er is een tekort aan stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- geen opleidingsaanbod in deze regio/geen gegevens

Leerbedrijven en studenten

Ontwikkelingen in regio Friesland (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Beroepsgroep	april 2012		april 2015		Trend	
	Bedrijven	Studenten	Bedrijven	Studenten		
Groen	Bloemen en tuincentra	138	85	219	72	↑
	Diervverzorging	1015	494	963	475	↓
	Groene ruimte	390	363	390	378	↓
	Plantenteelt	264	145	375	188	↑
	Veehouderij en paardenhouderij	970	312	833	308	↓
	Voedingsindustrie	76	91	89	269	◆
Techniek	Afbouw en onderhoud	289	134	274	104	↑
	AV, multimedia en gaming	47	157	198	574	↑
	Bakkerij	87	99	87	117	↓
	Bouw en infra	693	962	580	527	↑
	Carrosserie	74	54	65	26	↑
	Creatieve en ambachtelijke techniek	27	34	43	6	◆
	Fotonica	50	146	68	97	◆
	Gezondheidstechniek	110	68	127	55	↑
	Hout en meubel	193	124	167	167	↓
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	871	1810	993	2047	↑
	Laboratoria	31	165	40	221	↓
	Mobiliteit	486	545	515	450	↑
	Modeindustrie	39	110	44	75	↑
	Procestechniek	51	278	44	93	◆
	Reclame en presentatie	212	143	310	245	↓
	Scheepvaart	103	273	155	297	↑
	Schoonmaak en glazenwassen	38	29	38	1	◆
	Textielindustrie	3		40	57	◆
	Transport en logistiek	269	419	324	291	↑
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	162	651	164	370	↑
Economie	Artiesten, theater en evenementen	48	320	77	331	↑
	Detailhandel food/non food	1225	1491	1194	1474	↓
	Economisch administratief	1375	1677	1333	1595	↑
	Facilitaire dienstverlening	141	142	197	151	↑
	Groothandel food/non food	312	220	347	342	↓
	Horeca	476	1075	568	1283	↓
	ICT	350	814	359	670	↑
	Recreatie	161	251	232	236	↑
	Reizen	61	101	88	129	↑
	Veiligheid	26	445	22	505	↓
	Verssectoren	171	180	164	39	◆
Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	323	494	311	405	↑
	Kapper	246	260	272	203	↑
	Pedicure	22	7	27		◆
	Schoonheidsspecialist	146	325	199	368	↑
	Sport	607	935	875	814	↑
	Welzijn	1780	3389	1830	3100	↑
	Zorg	1029	2562	1207	2916	↑

Per beroepsgroep is het aantal leerbedrijven en studenten in april 2015 weergegeven en vergeleken met de situatie in april 2012.

De pijl in de kolom Trend geeft de ontwikkeling aan van de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. Als de pijl (↑) omhoog wijst, is de verhouding van het aantal beschikbare leerbedrijven ten opzichte van het aantal studenten verbeterd in vergelijking met de vorige meetperiode. Wijst de pijl naar beneden (↓) dan is dit verslechterd. Bij een ruit (◆) is de verhouding niet bekend.

Aantal leerbedrijven per gemeente

Aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum in regio Friesland april 2015 (bron: Stagemarkt.nl)

In de volgende tabel is het aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum weergegeven. Het totaal van april 2015 is vergeleken met het totaal van april 2014.

Gemeente	Aequor	Calbris	ECABO	Fundeon	GOC	Innovam	KC Handel	Kenteq	Kenweik	KOC	PMLF	Savantis	SH&M	SVGB	SVO	VOC	VTL	Totaal 2015	Totaal 2014
Achtkarspelen	87	98	60	41	8	25	46	34	19	29	3	19	12	4	8	5	27	525	504
Ameland	15	19	9	5	-	3	7	8	37	3	1	3	-	1	5	-	8	124	113
Dantumadiel	51	68	19	14	1	13	27	19	11	13	2	11	4	1	5	-	1	260	257
De Friese Meren	171	218	90	47	17	48	124	100	97	35	14	37	15	18	16	5	64	1.116	1.097
Dongeradeel	88	111	61	23	11	21	74	42	32	9	3	25	7	10	10	2	19	548	519
Ferwerderadiel	50	45	7	2	1	6	4	12	3	1	2	7	2	-	3	2	5	152	147
Franekeradeel	61	103	33	17	6	18	31	32	17	15	7	17	2	5	7	1	10	382	373
Harlingen	27	66	28	9	6	6	39	20	32	17	5	13	7	7	4	-	38	324	298
Heerenveen	112	294	188	32	34	55	149	94	66	40	12	64	17	20	7	11	54	1.249	1.162
Het Bildt	35	41	11	8	2	7	17	22	6	10	2	8	2	-	3	2	5	181	178
Kollumerland Ca	49	62	15	11	2	10	25	14	10	10	2	5	2	2	3	-	2	224	227
Leeuwarden	136	500	403	33	83	63	311	130	215	83	45	156	27	37	21	9	62	2.314	2.299
Leeuwarderadeel	33	52	8	4	1	4	21	13	5	5	-	11	-	2	3	1	1	164	155
Littenseradiel	64	57	9	11	2	12	11	14	7	5	-	9	4	1	3	1	1	211	205
Menameradiel	44	59	17	8	3	8	7	23	6	8	-	11	2	1	3	2	3	205	204
Ooststellingwerf	98	117	39	20	5	25	42	27	30	16	3	17	8	6	9	2	19	483	479
Opsterland	112	146	38	22	9	23	49	50	31	26	4	12	5	4	8	3	9	551	543
Schiermonnikoog	7	5	1	2	-	1	1	-	16	-	-	-	-	-	-	-	1	34	31
Smallingerland	86	308	196	34	32	58	187	93	71	43	19	51	6	18	14	7	39	1.262	1.221
Sudwest Fryslan	275	389	201	70	25	66	232	163	169	61	15	94	37	21	18	7	78	1.921	1.863
Terschelling	19	14	10	3	1	3	8	6	33	4	-	2	-	-	2	-	7	112	113
Tytsjerksteradiel	98	146	41	28	6	27	39	30	25	23	3	11	6	5	9	2	15	514	519
Vlieland	4	9	2	1	-	2	3	2	16	2	-	-	-	-	-	-	1	42	40
Weststellingwerf	100	122	38	16	8	24	53	40	21	16	7	22	5	7	3	3	11	496	495
Totaal 2015	1.822	3.049	1.524	461	263	528	1.507	988	975	474	149	605	170	170	164	65	480	13.394	13.042
Totaal 2014	1.791	2.953	1.494	469	220	490	1.621	923	916	459	149	568	162	158	156	64	449		

Aantal AKA-leerbedrijven per sector in regio Friesland april 2015 (bron: Stagemarkt.nl)

AKA-leerbedrijven zijn erkend op niveau 1 en extra toegerust om zwakkere studenten een stage of leerwerkplek aan te bieden. Het gaat om jongeren die eerder voortijdig zijn uitgevallen, moeilijk plaatsbaar zijn of jongeren met een extra zorgvraag wegens ziekte of handicap. Deze jongeren hebben

vaak hulp nodig om werk te vinden en te behouden. De AKA-leerbedrijven bieden hiermee een goede mogelijkheid om deze jongeren toch een kwalificatie te laten behalen en hen daarmee beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Het aantal in april 2015 wordt vergeleken met dat in april 2014.

Sector	Aantal AKA-leerbedrijven	
	2015	2014
Economie	655	584
Groene sector	202	190
Techniek	798	785
Zorg en Welzijn	158	144
Totaal	1813	1703

Toelichting door de kenniscentra

Bloemen en tuincentra

De bloemendetailhandel heeft het economisch gezien moeilijk, dit drukt op het aanbod van stageplaatsen en leerbanen in de regio. (bron: Aequor)

Diervverzorging

Vanwege een tekort aan leerbedrijven lopen eerstejaars studenten van de opleiding Diervverzorging stage op melkveehouderijbedrijven. (bron: Aequor)

Groene ruimte

In de hovenierssector is het lastig werk te krijgen en behouden, hierdoor is het aantal stageplaatsen en leerbanen gering. (bron: Aequor)

Plantenteelt

Bij loonwerk is het lastig om een leerplaats of werkplek te vinden op alle niveaus. (bron: Aequor)

Veehouderij en Paardenhouderij

Er zijn voldoende leerbedrijven voor studenten van de opleiding Veehouderij beschikbaar. Een deel hiervan wordt benut door studenten Diervverzorging. (bron: Aequor)

Afbouw en Onderhoud

De meeste studenten kunnen al dan niet met behulp van een samenwerkingsverband van erkende leerbedrijven een stageplaats of leerbaan vinden voor het praktijkgedeelte van hun opleiding. Steeds meer studenten kiezen voor de bol-opleiding en minder vaak voor de bbl-variant, aangezien veel bedrijven door de economische situatie niet makkelijk een BPVO aangaan voor één of twee jaar. Doordat het lastiger is om leerbanen (bbl) te vinden is er bovendien al enkele jaren een afname van het aantal studenten dat is begonnen met een opleiding in de sectoren afbouw of schilderen en onderhoud. In het voorjaar en de zomer is er traditioneel gezien meer werk in de sector en is het dus makkelijker voor studenten om een stage- of leerplaats te vinden. Bovendien is dit ook de tijd dat studenten en leerbedrijven zich kunnen aanmelden voor de opleidingen in het nieuwe schooljaar. (bron: Savantis)

AV, Multimedia en Gaming

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen AV technologie en Multimedia. Het aantal beschikbare leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist groeit, maar is beperkt in absolute omvang. Door de explosieve toename van het aantal studenten ontstaan er bijna overal tekorten aan leerplaatsen voor deze opleiding. (bron: GOC)

Bakkerij

In de licht krimpende bakkerijsector is sprake van groei van het aantal studenten. Hierdoor is het in een aantal regio's lastig geworden om een leerbaan of stageplaats te vinden. (bron: Kenwerk)

Bouw en infra

In het derde kwartaal van 2014 nam het aantal jongeren dat werk vond in de bouw met 26% af en nam het aantal jongeren dat de bouw uitstroomde met 4% toe ten opzichte van het kwartaal daarvoor. In het vierde kwartaal van 2014 daalde het aantal werknemers tot 29 jaar met 2%. Landelijk groeide het aantal werknemers met 1%. Friesland doet het daarmee slechter dan gemiddeld. Dit is een zorg voor de provincie, want Friesland is een van de grootste regio's als het gaat om studenten en leerbedrijven in de bouw. Het aantal leerbedrijven was stabiel in het vierde kwartaal van 2014. (bron: Fundeon)

Carrosserie

Bedrijven blijven terughoudend met het aanbieden van leerplaatsen aan studenten. Het dalende aantal schades en het daardoor teruglopende werkaanbod blijft een probleem. De instroom van het totaal aantal nieuwe studenten in de opleidingen is landelijk gedaald. Studenten blijven moeite hebben met het vinden en behouden van een leerwerkplaats. Voor de opleiding Carrosseriebouw is de kans op werk en stage groot, omdat hier ruime vraag naar nieuwe instroom is en voor de carrosseriebouw is iemand aangesteld om leerbedrijven en leerlingen te werven voor alle scholen. (bron: VOC)

Creatieve- & ambachtelijke techniek

In deze richtingen zijn er vaak kleinschalige specialistische opleidingen. Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen. In de kleinschalige specialistische beroepen zijn veel zzp'ers werkzaam. Met name in de creatieve techniek is het vinden en organiseren van leerplaatsen daarom lastig. (bron: SVGB)

Fonica

Het laatste jaar is het aantal leerbedrijven toegenomen. Het aantal studenten is gedaald, waardoor voor de meeste studenten een stageplaats te vinden is. Wel moeten studenten Fotografie in het noorden meer moeite doen voor een goede leerplaats. Ook leerplaatsen voor studenten van de opleiding Medewerker fotografie (niveau 2) zijn lastiger te verkrijgen. (bron: PMLF)

Gezondheidstechniek

Gezondheidstechnische opleidingen zijn vaak unieke opleidingen die op één locatie in Nederland worden gegeven (Tandtechniek, Orthopedische techniek) of een bovenregionale functie hebben (Medewerker steriele medische hulpmiddelen, Optiek). Er zijn landelijk over het algemeen voldoende leerplaatsen beschikbaar. In de gezondheidstechniek is er enige terughoudendheid bij bedrijven in het aannemen van bbl-studenten. Zorgverzekeraars stellen strengere eisen aan vergoedingen en ook de vergoeding zelf staan onder druk. (bron: SVGB)

Hout en meubel

Er is een voorzichtig herstel van de werkgelegenheid waarneembaar binnen de timmer- en meubelbranches. De vraag naar stagiaires neemt toe en het aantal nieuwe leerplaatsen ook. (bron: SH&M) Installatie-, elektro- en metaaltechniek Het aantal jonge werklozen, op zoek naar een baan in de installatie-, elektro- en metaaltechniek, is de afgelopen zes maanden in deze regio toegenomen. Er zijn in het algemeen voldoende leerplaatsen. Het aanbod is het minst ruim in de installatiebranche. (bron: Kentec)

Laboratoria

Er moet veel moeite gedaan worden om voldoende leerplaatsen te vinden voor alle studenten van de laboratoriumopleidingen. De laatste vier jaar stijgt de instroom in de opleidingen. Daarbij neemt een deel van de leerbedrijven minder of minder vaak stagiaires aan. Ook zijn er meer stageplaatsen gewenst in het 2e en 3e jaar van een vierjarige opleiding; bedrijven hebben een voorkeur voor een 4e-jaars. In Friesland is vooral behoefte aan extra stageplaatsen microbiologie. (bron: PMLF)

Mobiliteit

Het economisch herstel heeft de mobiliteitsbranche nog niet bereikt. Bedrijven hebben het nog

steeds moeilijk. Vooral de verkoop van auto's en onderhoud aan auto's van particulieren blijft achter. In deze regio zien we een positieve ontwikkeling in de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. (bron: Innovam)

Mode-industrie

Voor de opleiding Basisedmedewerker mode/maatkleding (niveau 2) zijn er nagenoeg voldoende leerplaatsen beschikbaar. Studenten van de opleidingen Allround medewerker mode/maatkleding (niveau 3) en Specialist mode/maatkleding (niveau 4) moeten wat meer moeite doen voor het bemachtigen van een leerplaats. (bron: KC Handel)

Procestechniek

De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen voor studenten procestechniek en operationele techniek is over het algemeen in evenwicht. Soms is er een licht tekort. Vooral studenten jonger dan 18 jaar vinden moeilijk een leerplaats. (bron: PMLF)

Reclame en Presentatie

De opleidingen in de sector blijven populair bij jongeren. De meeste studenten in de sector Reclame, Presentatie en Communicatie (RPC) volgen de bol-opleiding en lopen dus stage. Over het algemeen zijn er in de sector voldoende stageplaatsen. Niet in alle regio's zijn voldoende erkende leerbedrijven in staat om een student te plaatsen. Ook heeft de toename van het aantal zzp'ers een negatief effect op het aantal beschikbare stageplaatsen: zelfstandigen nemen minder vaak een stagiair aan. Dit wordt bijvoorbeeld opgelost door meer stagiaires bij één bedrijf te plaatsen en ook richten sommige scholen stagebedrijven op om studenten met projecten in de praktijk te kunnen laten oefenen. Door het grote aantal studenten kan de stage- en leerbanenmarkt onder druk komen te staan. (bron: Savantis)

Scheepvaart

In de diverse nautische deelsectoren (koopvaardij, visserij, waterbouw en scheep- en jachtbouw) zijn er volop kansen op de arbeidsmarkt en is er vraag naar goed opgeleide personeel, veroorzaakt door verloop en vergrijzing. In de koopvaardij is er vraag naar goed opgeleide kapiteins. Over het algemeen is het geen probleem om een stageplaats of leerbaan te vinden. Bedrijven in deelsectoren (koopvaardij en waterbouw) bieden nog steeds een baan- en stage-garantie. (bron: Sectorinstituut Transport en Logistiek)

Schoonmaak en Glazenwassen

Door toenemende aandacht voor de kwaliteit van het werk in de branche is er ook meer aandacht voor opleiden. De schoonmaaksector biedt mbo-opleidingen op alle niveaus en ondanks de crisis zijn er voldoende leerplaatsen. Over het algemeen zijn er voldoende erkende schoonmaakbedrijven en leerplaatsen beschikbaar. Bovendien gaat het vaak om werknemers van een bedrijf die in opleiding gaan en dus al een contract en leerplaats hebben. Omdat er in de sector veel grote bedrijven zijn, volgen vaak meerdere studenten hun (bbl) opleiding bij één bedrijf. Wel is er vaak sprake van kleinere contracten. Een aanzienlijk deel van de studenten van de opleidingen in de schoonmaak volgt (via hun werkgever) een opleiding in het onbekostigd mbo onderwijs. (bron: Savantis)

Textielindustrie

Er zijn in deze regio (vrijwel) geen studenten die een opleiding volgen in de textielindustrie. (bron: KC Handel)

Transport en logistiek

Met iets meer dan 9000 werkzame personen is Friesland een gemiddelde regio wat betreft het totaal aantal werkzame personen in de sector transport en logistiek. De meeste werkgelegenheid is te vinden in de deelsectoren beroepsgoederenvervoer, personenvervoer en de binnenvaart. In elk van deze drie sectoren daalde de werkgelegenheid tussen 2012 en 2013, wat in Friesland heeft geleid tot een grotere krimp in het aantal werkzame personen dan landelijk het geval was. De werkgelegenheid ontwikkelt zich het komende jaar dan ook minder gunstig dan landelijk. Uitzondering is met name de haven, op- en overslag. Voor de sector transport en logistiek zijn in de regio Friesland weinig vacatures in vergelijking met andere regio's. (bron: Sectorinstuut Transport en Logistiek)

Uitgeven, vormgeven en printmedia

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen Printmedia. Dit ondanks de afname van het aantal bedrijven en de werkgelegenheid als gevolg van economische en technologische ontwikkelingen. De opleidingen Media Vormgeven en DTP zijn al jaren populair en trekken veel studenten. Hierdoor ontstaan in verschillende regio's regelmatig knelpunten bij het vinden van leerplaatsen. (bron: GOC)

Artiesten, theater en evenementen

Er zijn inmiddels tekorten aan beschikbare leerplaatsen voor met name studenten van artiesten opleidingen. Het aantal kunstzinnige productiehuisen en impresariaten is sterk teruggelopen door de bezuinigingen binnen het kunstsegment. Door bezuinigingen van de centrale overheid en gemeenten staan ook veel theaters en gezelschappen onder grote druk. Dit belemmert het de beschikbaarheid aan voldoende leerplaatsen. (bron: GOC)

Detailhandel Food/Non Food

Er zijn in deze regio over het algemeen voldoende leerplaatsen voor studenten die een opleiding volgen in de detailhandel, vooral op niveau 1, 2 en 3. (bron: KC Handel)

Economisch administratief

Over het algemeen is het stageperspectief voor studenten van de economisch administratieve opleidingen matig tot voldoende. Knelpunten zijn er voor studenten van de niveau 2 opleidingen Bedrijfsadministratief medewerker, Secretariaal medewerker en Telephonist / receptionist alsmede voor de opleidingen Financieel administratief medewerker (niveau 3) en Assistent accountant (niveau 4). Goede perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Medewerker personeel en arbeid en Medewerker sociale zekerheid, de opleidingen Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen en Directiesecretaresse / Managementassistent (allen niveau 4). (bron: ECABO)

Facilitaire dienstverlening

De vorig jaar verwachte groei van het aantal studenten in de facilitaire dienstverlening heeft zich (nog) niet doorgezet. Met de verkorting en verandering van de opleiding blijft deze verwachting echter wel bestaan. (bron: Kenwerk)

Groothandel Food/Non Food

Er is een ruim aanbod van leerplaatsen voor studenten die een logistieke of commerciële opleiding volgen in de groothandel. Voor studenten van de opleidingen Logistiek teamleider (niveau 3) en Vestigingsmanager groothandel (niveau 4) is het aanbod van leerplaatsen enigszins beperkt. (bron: KC Handel)

Horeca

In de horeca blijven ruim voldoende stage-

leerplaatsen beschikbaar, zeker nu het aantal faillissementen met zo'n 30% is gedaald. (bron: Kenwerk)

ICT

Het stageperspectief voor studenten van de opleidingen ICT-beheerder en Applicatieontwikkelaar (beiden niveau 4) is (ruim) voldoende. Knelpunten zijn er voor studenten van de opleiding Medewerker ICT (niveau 2). Matige perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Medewerker beheer ICT (niveau 3), Netwerkbeheerder en Particulier digitaal onderzoeker (beiden niveau 4). (bron: ECABO)

Recreatie

In de recreatiebranche zijn op enkele regio's na voldoende stageplaatsen beschikbaar. Seizoensinvloeden spelen hierbij nog altijd een belangrijke rol. (bron: Kenwerk)

Reizen

De sector verandert in hoog tempo. De verbreding van de dossiers biedt ruimte om hierop in te spelen en passende stageplaatsen kunnen in een iets ruimere context benut worden. (bron: Kenwerk)

Veiligheid

Het aantal stageplaatsen en leerbanen in de particuliere beveiliging en de publieke veiligheid is beperkt. Bij defensie is het aantal studenten afhankelijk van het aantal leerplaatsen dat beschikbaar is (dus per definitie is er sprake van evenwicht). Knelpunten zijn er voor studenten van de opleidingen Coördinator beveiliging (particuliere beveiliging, niveau 3) en Handhaver toezicht en veiligheid (publieke veiligheid, niveau 3). (bron: ECABO)

Versdetailhandel, -groothandel, -industrie

Op dit moment is er balans in de vraag naar en het aanbod van leerbanen in de versdetailhandel. Er zijn echter in de industrie en groothandel steeds minder leerbedrijven waar studenten voor een leerbaan terecht kunnen. Er is een tendens zichtbaar dat er minder bedrijfsgroepen met opleidingen starten, in het MKB zijn de effecten van de crisis minder terug te zien in het aanbod van leerbanen. (Bron: SVO kenniscentrum food)

Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten verder afgenomen. Voor de opleiding Tandartsassistent is de kans op werk voldoende. Voor startende studenten Dokters- en Apothekersassistent is het arbeidsmarktperspectief matig. De kans op stage voor studenten van de opleidingen Doktersassistent en Tandartsassistent is matig. Voor de Apothekersassistent is de kans op stage voldoende. (bron: Calibris)

Kapper

In de kappersbranche is de werkgelegenheid de afgelopen jaren gestegen door met name het groeiende aantal zzp-ers. Er zijn in verhouding meer studenten die een opleiding volgen op niveau 2 dan op niveau 3, terwijl de vraag op de arbeidsmarkt andersom is. Hierdoor zullen gediplomeerden op niveau 2 meer dan in het verleden moeite moeten doen om een baan te vinden. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen is in evenwicht. Maar door de economische situatie neemt de bereidheid om een leerplaats aan te bieden af. Dit geldt met name voor stageplaatsen voor bol-studenten en voor bbl-studenten. ROC's bieden geen eerste jaar niveau 2 bbl-opleiding meer aan. Er zijn voldoende erkende leerbedrijven, echter door voldoende bezetting van zittend personeel en de kosten voor stageplaatsen (CAO) is het moeilijk om studenten te plaatsen. (bron: KOC Nederland)

Pedicure

Pedicure is een beroep dat vrijwel volledig door

zzp-ers wordt beoefend. Het grootste deel van de pedicures wordt opgeleid buiten het reguliere mbo onderwijs. Studenten volgen vaak een opleiding bij een particuliere erkende opleider. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Er zijn in deze regio (meer dan) voldoende leerbedrijven om in de vraag naar leerplaatsen te kunnen voorzien. (bron: KOC Nederland)

Schoonheidsspecialist

Schoonheidsspecialist is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het aantal bedrijven met personeel is zeer beperkt en daarmee ook de vervangingsvraag. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen voor studenten op niveau 3 is redelijk in evenwicht. Voor niveau 4 studenten verloopt het vinden van een leerplaats, gezien de toegenomen vraag, moeizaam. Veel bedrijven die erkend zijn voor niveau 3 voldoen niet aan de criteria voor niveau 4. Studenten lopen in het eerste leerjaar vooral stage bij drogisterijen. Vergeleken met de overige provincies, is Friesland één van de provincies met het laagste aantal geregistreerde leerbedrijven en de meeste studenten. Er zijn teveel studenten ten opzichte van het aantal (leer)bedrijven in Nederland. Er wordt ook naar (leer)bedrijven gezocht in het buitenland. (bron: KOC Nederland)

Sport

In vergelijking met vorig jaar blijft het aantal studenten ongeveer gelijk. Voor gediplomeerden van de sportopleidingen is er op alle niveaus een matige of geringe kans op werk. Studenten van de opleidingen Bewegingsagoog en SB-manager (beide niveau 4) hebben een matige kans op stage. Voor de overige sportopleidingen is de kans op stage (ruim) voldoende tot goed. (bron: Calibris)

Welzijn

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten verder afgenomen. Voor toekomstig gediplomeerden van de opleiding Pedagogisch werker jeugdzorg (niveau 4) lijken arbeidsmarktvraag en -aanbod in evenwicht. Voor de andere welzijnskwalificaties is de kans op werk gering. Studenten van de opleidingen Pedagogisch werk kinderopvang, Sociaal cultureel werk en Sociaal maatschappelijke dienstverlening (allen niveau 4) hebben moeite met het vinden van een leerplaats. Voor de overige welzijnsopleidingen zijn er (ruim) voldoende leerplaatsen. (bron: Calibris)

Zorg

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten licht toegenomen. De kans op werk voor gediplomeerden in de zorg is gering tot matig. Dit geldt niet voor gediplomeerden van de opleiding Verpleegkundige (niveau 4): hiervoor is het arbeidsmarktperspectief voldoende. Er zijn onvoldoende leerplaatsen voor de zorgopleidingen. Dit geldt met name voor niveau 3 en 4. (bron: Calibris)

Waar zijn gediplomeerden terechtgekomen in deze regio (bron: DUO/SBB, zie leeswijzer p. 13)

Waar zijn mbo-gediplomeerden uit 2013-2014 terecht gekomen? Doorstroom (>) per beroepsgroep mbo-hbo-arbeidsmarkt 2014-2015	aantal niv. 1	1 > binnen mbo	aantal niv. 2	2 > binnen mbo	aantal niv. 3	3 > binnen mbo	aantal niv. 4	4 > binnen mbo	tot. gediplomeerd	totaal intern	> binnen mbo	> ho (hbo/ad)	> arbeidsmarkt
Bloemen en tuincentra	2	50%	24	25%	13	15%	1	0%	40	9	23%	3%	75%
Dierv verzorging	0	0%	76	58%	46	46%	49	4%	171	67	39%	11%	50%
Groene ruimte	10	30%	14	43%	30	17%	38	0%	92	14	15%	26%	59%
Plantenteelt	4	75%	28	29%	16	13%	6	0%	54	13	24%	4%	72%
Veehouderij en paardenhouderij	0	0%	0	0%	49	24%	45	0%	94	12	13%	24%	63%
Voedingsindustrie	2	0%	11	27%	14	0%	8	0%	35	3	9%	9%	83%
Totaal Groen	18	39%	153	44%	168	25%	147	1%	486	118	24%	15%	61%
Afbouw en onderhoud	0	0%	19	37%	8	13%	15	0%	42	8	19%	19%	62%
AV, multimedia en gaming	0	0%	0	0%	0	0%	23	0%	23	0	0%	57%	43%
Bakkerij	3	33%	37	59%	18	28%	0	0%	58	28	48%	0%	52%
Bouw en infra	5	40%	70	43%	48	21%	106	4%	229	46	20%	20%	60%
Carrosserie	1	0%	7	71%	6	33%	2	0%	16	7	44%	0%	56%
Creatieve en ambachtelijke techniek	0	0%	0	0%	1	0%	4	0%	5	0	0%	0%	100%
Fotonica	0	0%	1	100%	2	0%	16	0%	19	1	5%	26%	68%
Gezondheidstechniek	0	0%	2	0%	2	50%	17	0%	21	1	5%	5%	90%
Hout en meubel	0	0%	21	43%	9	11%	9	0%	39	10	26%	8%	67%
Installatie-, elektro- en metaaltechniek	0	0%	226	59%	191	20%	182	3%	599	177	30%	10%	60%
Laboratoria	0	0%	0	0%	7	29%	35	0%	42	2	5%	40%	55%
Mobiliteit	0	0%	99	58%	62	21%	35	0%	196	70	36%	3%	61%
Modeindustrie	0	0%	11	73%	13	46%	18	0%	42	14	33%	31%	36%
Procestechneek	1	0%	31	16%	11	0%	3	0%	46	5	11%	2%	87%
Reclame en presentatie	0	0%	9	78%	21	62%	80	1%	110	21	19%	43%	38%
Scheepvaart	0	0%	40	58%	39	5%	31	0%	110	25	23%	8%	69%
Schoonmaak en glazenwassen	0	0%	14	0%	3	0%	6	0%	23	0	0%	0%	100%
Textielindustrie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Transport en logistiek	3	0%	198	11%	22	9%	33	0%	256	23	9%	4%	88%
Uitgeven, vormgeven en printmedia	0	0%	13	85%	18	44%	53	4%	84	21	25%	45%	30%
Totaal Techniek	13	23%	798	43%	481	22%	668	2%	1.960	459	23%	14%	63%
Artiesten, theater en evenementen	0	0%	8	100%	3	33%	74	3%	85	11	13%	42%	45%
Detailhandel food/non food	2	0%	190	56%	175	44%	218	3%	585	189	32%	18%	49%
Economisch administratief	0	0%	57	65%	98	13%	347	3%	502	62	12%	39%	48%
Facilitaire dienstverlening	0	0%	50	22%	0	0%	10	10%	60	12	20%	5%	75%
Groothandel food/non food	0	0%	29	38%	93	59%	58	2%	180	67	37%	23%	40%
Horeca	2	100%	152	55%	102	38%	147	3%	403	129	32%	25%	43%
ICT	0	0%	33	61%	55	42%	87	0%	175	43	25%	25%	50%
Recreatie	0	0%	20	60%	24	50%	25	4%	69	25	36%	21%	43%
Reizen	0	0%	0	0%	15	47%	16	0%	31	7	23%	42%	35%
Veiligheid	0	0%	157	43%	61	16%	0	0%	218	77	35%	1%	64%
Verssectoren	0	0%	99	2%	10	30%	0	0%	109	5	5%	0%	95%
Totaal Economie	4	50%	795	45%	636	38%	982	3%	2.417	627	26%	23%	51%
Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	0	0%	0	0%	0	0%	170	0%	170	0	0%	21%	79%
Kapper	0	0%	29	72%	74	18%	0	0%	103	34	33%	0%	67%
Pedicure	0	0%	0	0%	1	0%	0	0%	1	0	0%	0%	100%
Schoonheidspecialist	0	0%	0	0%	51	37%	55	4%	106	21	20%	19%	61%
Sport	0	0%	43	72%	61	43%	168	4%	272	63	23%	38%	39%
Welzijn	0	0%	0	0%	294	36%	716	4%	1.010	137	14%	33%	53%
Zorg	24	25%	506	46%	533	13%	170	0%	1.233	308	25%	4%	71%
Totaal Zorg en welzijn	24	25%	578	50%	1.014	23%	1.279	3%	2.895	563	19%	19%	62%
AKA	509	66%	0	0%	0	0%	0	0%	509	334	66%	0%	34%
Totaal 2014-2015	568	62%	2.324	45%	2.299	27%	3.076	3%	8.267	2.101	25%	18%	57%
Totaal 2013-2014	629	57%	2.475	45%	2.234	28%	3.059	3%	8.397	2.188	26%	17%	57%

Jonge werkzoekenden naar gemeente

Jonge werkzoekenden naar gemeente in regio Friesland (bron: UWV)

In de tabel is te zien hoeveel jonge werkzoekenden (<27 jaar) er bij UWV geregistreerd (nww-i) zijn in Nederland, per arbeidsmarktregio en per gemeente. Daarnaast is er een verdeling gemaakt naar opleidingsniveau. Zo kan er bijvoorbeeld een vergelijking gemaakt worden tussen het aandeel jongeren zonder startkwalificatie in de regio en in Nederland. Jongeren zonder startkwalificatie hebben basisonderwijs, vmbo- of mbo-niveau 1 als hoogst afgeronde opleiding. Middelbaar opgeleiden hebben minimaal mbo-niveau 2 of havo/vwo-niveau behaald en hoger opgeleiden hebben een hbo/wo-opleiding. De categorie 'overig' is niet weergegeven in de tabel.

Gemeente	Totaal maart 2015	Opleidingsniveau		
		Geen startkwalificatie	Middelbaar	Hoog
Nederland	86.616	40.372	37.622	8.571
<i>aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>47%</i>	<i>43%</i>	<i>10%</i>
Friesland	4.122	1.633	2.149	338
<i>aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>40%</i>	<i>52%</i>	<i>8%</i>
Achtkarspelen	149	40%	55%	-
Ameland	15	-	67%	-
Dantumadiel	107	25%	66%	-
De Friese Meren	173	40%	50%	9%
Dongeradeel	165	33%	58%	8%
Ferwerderadiel	42	43%	45%	-
Franekeradeel	124	35%	58%	-
Harlingen	107	41%	50%	9%
Heerenveen	314	40%	52%	8%
Het Bildt	71	38%	56%	-
Kollumerland Ca	74	26%	72%	-
Leeuwarden	1.116	42%	48%	10%
Leeuwarderadeel	44	34%	61%	-
Littenseradiel	44	34%	59%	-
Menameradiel	56	38%	54%	-
Ooststellingwerf	122	45%	44%	11%
Opsterland	152	39%	53%	8%
Schiermonnikoog	<10	-	-	-
Smallingerland	428	44%	49%	7%
Sudwest Fryslan	506	39%	52%	8%
Terschelling	12	-	-	-
Tytsjerksteradiel	140	34%	57%	9%
Vlieland	<10	-	-	-
Weststellingwerf	157	41%	53%	-

Leeswijzer (p. 12)

Deze tabel toont het aantal gediplomeerden per opleidingsniveau in de kolommen aantal niv. 1, aantal niv. 2, aantal niv. 3 en aantal niv. 4. De kolommen hierachter tonen het percentage gediplomeerden dat doorstroomt naar een andere

mbo-opleiding. Daarachter volgen het totaal aantal gediplomeerden (op niveau 1 tot en met 4) en het aantal van dit totaal dat is doorgestroomd naar een vervolgopleiding binnen het mbo. In de drie rechter kolommen zijn percentages opgenomen: in de linker het percentage van het totaal

aantal gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een opleiding binnen het mbo, de middelste het percentage gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een hbo- of ad- (Associate degree) opleiding en in de rechter het percentage gediplomeerden dat beschikbaar is gekomen voor de arbeidsmarkt.

WW-uitkeringen aan jongeren

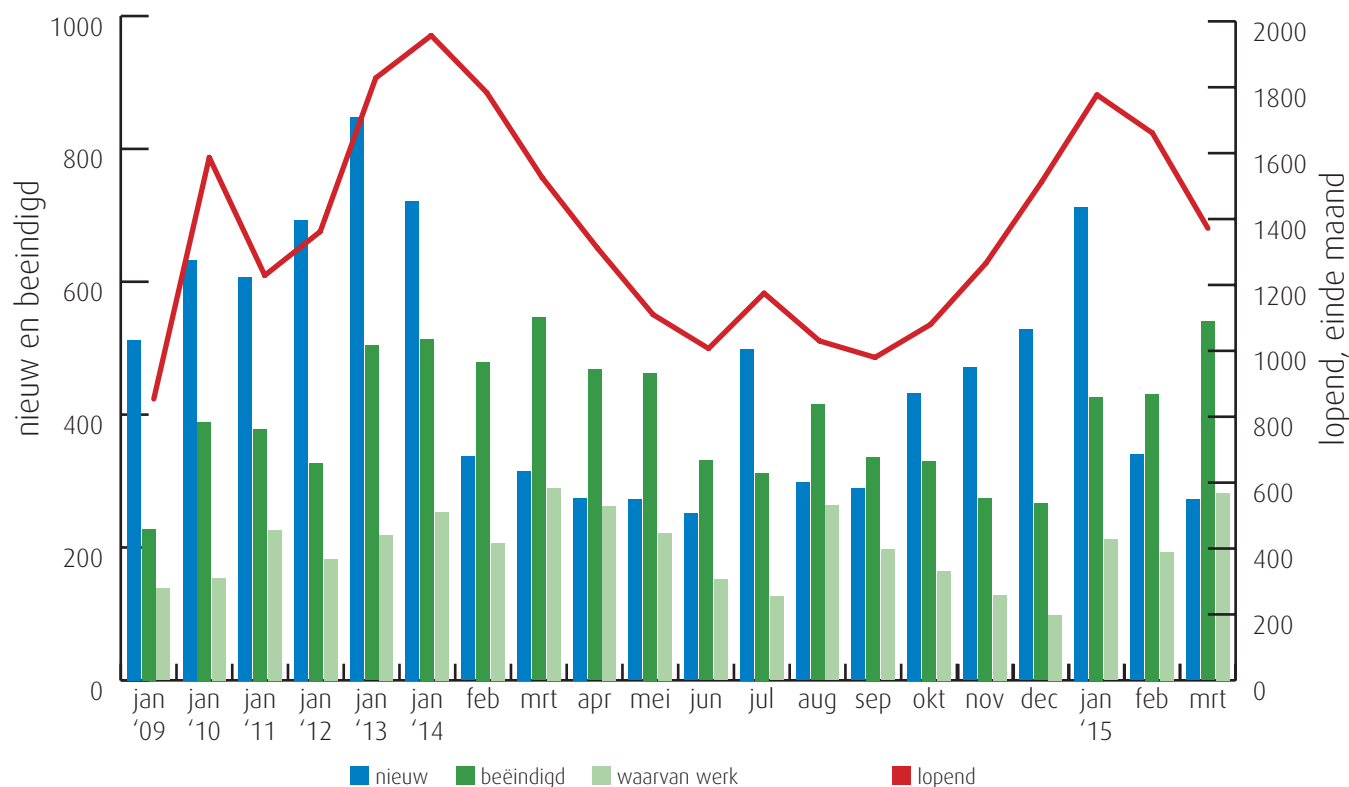
Aantal lopende WW-uitkeringen per gemeente aan jongeren in regio Friesland (bron: UWV)

In deze tabel wordt het aantal lopende WW-uitkeringen aan jongeren weergegeven voor Nederland, de arbeidsmarktregio en de bijbehorende gemeenten. Verschillen tussen kleine aantallen kunnen leiden tot grote mutatiepercentages. UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt. De dynamiek bij WW-uitkeringen van jongeren is groter dan die bij ouderen, omdat jongeren meestal korter recht op WW hebben en relatief vaak werken met een tijdelijk arbeidscontract. Ouderen worden minder snel ontslagen, maar als dat eenmaal is gebeurd, dan komen ze minder gemakkelijk weer aan het werk.

Gemeente	2013 maart	2014 maart	2015 maart	mutatie 2014-2013	mutatie 2015-2014
Nederland	31.986	33.843	29.487	6%	-13%
Friesland	1.655	1.526	1.372	-8%	-10%
Achtkarspelen	119	103	80	-13%	-22%
Ameland	<10	14	13	-	-7%
Dantumadiel	59	55	53	-7%	-4%
De Friese Meren	95	112	90	18%	-20%
Dongeradeel	93	69	74	-26%	7%
Ferwerderadiel	28	18	17	-36%	-6%
Franekeradeel	46	55	54	20%	-2%
Harlingen	33	47	32	42%	-32%
Heerenveen	113	78	95	-31%	22%
Het Bildt	24	27	21	13%	-22%
Kollumerland Ca	46	40	35	-13%	-13%
Leeuwarden	310	258	245	-17%	-5%
Leeuwarderadeel	23	22	16	-4%	-27%
Littenseradiel	19	19	18	0%	-5%
Menameradiel	24	32	27	33%	-16%
Ooststellingwerf	52	60	60	15%	0%
Opsterland	51	64	42	25%	-34%
Schiermonnikoog	<10	<10	<10	-	-
Smallingerland	168	137	105	-18%	-23%
Sudwest Fryslan	197	169	162	-14%	-4%
Terschelling	<10	12	<10	-	-
Tytsjerksteradiel	83	60	65	-28%	8%
Vlieland	<10	<10	<10	-	-
Weststellingwerf	56	69	56	23%	-19%

Trend WW-uitkeringen aan jongeren in regio Friesland (bron: UWV)

In deze grafiek is de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen te zien. De donkergroene kolom geeft de ontwikkeling van het aantal beëindigde WW-uitkeringen weer. De lichtgroene kolom geeft de uitstroom naar werk weer. Als een groot deel van de uitkeringen beëindigd wordt wegens werk kan dat als een gunstig gegeven beschouwd worden. Andere redenen voor beëindiging zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering en 'overige redenen' (o.a. ziekte). Deze zijn niet in de grafiek opgenomen.

Nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren naar bedrijfssector in regio Friesland (bron: UWV)

Sector	2014	2015	mutatie	
	okt t/m mrt	okt t/m mrt	in aantallen	in %
Landbouw, bosbouw en visserij	90	92	2	2%
Industrie, nutsbedrijven en delfstoffen	214	236	22	10%
Bouwnijverheid	178	115	-63	-35%
Detailhandel	393	335	-58	-15%
Groothandel	101	97	-4	-4%
Vervoer en opslag	124	104	-20	-16%
Horeca	225	224	-1	0%
Financiële en zakelijke dienstverlening	1.228	1.128	-100	-8%
<i>waarvan uitzendbedrijven</i>	<i>998</i>	<i>854</i>	<i>-144</i>	<i>-14%</i>
Gezondheidszorg, welzijn en cultuur	364	385	21	6%
Openbaar bestuur	16	<10	-	-
Onderwijs	32	27	-5	-16%
Totaal < 27 jaar	2.966	2.757	-209	-7%
Totaal alle leeftijdsklassen	15.930	15.930	0	0%

In deze tabel is de ontwikkeling van het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren (<27 jaar) per bedrijfssector te zien. Zo is te zien in welke sectoren het aantal nieuwe uitkeringen stijgt of daalt. Dit geeft een indicatie van de arbeidsmarktontwikkelingen en de kansen voor jongeren in die bedrijfssector.

Ter vergelijking is in de kolommen onder mutatie ook het aantal nieuwe WW-uitkeringen (voor alle leeftijdsklassen) opgenomen.

Colofon

Uitgave: © UWV en Samenwerking Beroepsonderwijs
Bedrijfsleven (SBB), mei 2015
Redactie: UWV en SBB
Vormgeving: SBB
Foto omslag: Nationale Beeldbank
Drukwerk: Bestenzet, Zoetermeer

Contactpersonen arbeidsmarktinformatie UWV

Erik Oosterveld | 06 20 611 890 | Erik.Oosterveld@uwv.nl
Marieke Schramm | Marieke.Schramm@uwv.nl

www.werk.nl | www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Regionaal adviseur Regionaal Adviesteam Samenwerkende Kenniscentra

Tamara Sloothaak | 06 51 237 310 | t.sloothaak@s-bb.nl

www.s-bb.nl | www.kansopwerk.nl

Kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven:

Aequor, Calibris, ECABO, Fundeon, GOC, Innovam, KC Handel, Kenteq,
Kenwerk, KOC, KC PMLF, Savantis, SH&M, SVGB, SVO, VOC, VTL

Toelichting van de gebruikte begrippen

Bbl

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel minimaal 60% is en over het algemeen 4 dagen wordt gewerkt met een arbeidsovereenkomst en 1 dag school bezoekt. Een leerplaats voor de bbl wordt ook leerbaan genoemd.

Bol

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel tussen 20% en 60% is waarbij meestal geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. Een leerplaats voor de bol wordt ook stage genoemd.

Beroepspraktijkvorming-leerplaats (leerplaats)

Leerplaats heeft zowel betrekking op bol als op bbl.

Gerealiseerde stageplaatsen en leerbanen

Uitgangspunt is de arbeidsmarktregio waar de student woont. Het gaat om studenten jonger dan 27 jaar die tussen 1-10-2014 en 31-03-2015 zijn gestart met een stageplaats of leerbaan. Per deelnemer is via Stagemarkt.nl en DUO Groningen het bezit van de startkwalificatie bepaald.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar.

Geregistreerde werkzoekende (nww)

Vanaf januari 2015 volgt het CBS de internationaal afge-

sproken definitie van werkloosheid. Aansluitend daarop past ook UWV de definitie van de niet-werkende werkzoekenden (nww) aan op de internationale definitie. Hiermee vervalt het urencriterium van 12 uur en de leeftijdsgrens van 65 jaar.

Een niet-werkende werkzoekende is per januari 2015 iemand van 15 tot en met 74 jaar die bij UWV als werkzoekende staat ingeschreven. De afkorting is nww-i, van nww-internationaal. De nww-i bestaan uit WW-ers, WWB-ers en werkzoekenden zonder uitkering.

Totale vacaturemarkt

Het totaal aan vacatures per bedrijfssector in een bepaalde periode en in een bepaald gebied.

Laag-middelbaar-hoog beroepsniveau

Vacatures op laag beroepsniveau zijn vacatures waarvoor maximaal een vmbo-opleiding gevraagd wordt. Middelbaar beroepsniveau houdt in dat het gaat om vacatures waarvoor mbo- of havo/vwo-niveau gevraagd wordt. Hoog wil zeggen, dat de vacature bestemd is voor mensen met een hbo/wo-opleiding. Het beroepsniveau kan verkregen zijn door werkervaring of door opleiding.

Startkwalificatie

Een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo-2; dat wil zeggen niveau 2 van de

kwalificatiestructuur, zoals vastgelegd in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)).

WW-uitkering

Vanaf januari 2014 neemt UWV de WW-uitkeringen als uitgangspunt bij de analyse van dynamiek op de arbeidsmarkt. WW-uitkeringen hebben betrekking op ontslagwerkloosheid en geven daarom een actueel beeld van de ontwikkelingen en dynamiek aan de aanbodkant van de arbeidsmarkt. Een WW-uitkering is gelijk aan een WW-recht. Het aantal WW-uitkeringen is hoger dan het aantal personen met een WW-uitkering omdat een persoon meerdere WW-rechten kan hebben, bijvoorbeeld uit meerdere dienstverbanden. Van de lopende WW-uitkeringen is gemiddeld 4 à 5 procent van personen met meerdere WW-rechten. Bij WW-uitkeringen naar bedrijfssector wordt de herkomstsector weergegeven. Dit betreft de sector waar het recht op de WW-uitkering is ontstaan. Jongeren kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Beëindigde WW-uitkeringen

WW-uitkeringen worden vooral beëindigd door het vinden van werk of het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Andere redenen voor beëindiging zijn bijvoorbeeld ziekte, arbeidsongeschiktheid of het volgen van een opleiding.